

**Svar på fråga 2024/25:898 av Martina Johansson (C)
Tillstånd att bedriva verksamhet inom vård och omsorg**

Martina Johansson har frågat mig när jag och regeringen kommer att se över frågan om tillstånd och ägarprövning av välfärdsverksamheter, så att en ny granskning görs av IVO när företag byter ägare.

Sedan den 1 januari 2019 ska Inspektionen för vård och omsorg (IVO) inom ramen för tillståndsprövningen genomföra en ägar- och ledningsprövning i enlighet med 7 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453). Tillstånd för att bedriva verksamhet får endast beviljas den som genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare krävs att sökanden i övrigt bedöms lämplig. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. Sökanden ska även ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att tillsyn ska säkerställa att kraven på verksamheten

samt ägare och ledning fortlöpande är uppfyllda (prop. 2017/18:158 s. 52).

Regeringen gav i september 2024 IVO i uppdrag att bl.a. redovisa en ordning för hur myndighetens ägar- och ledningsprövning kan utökas och genomföras regelbundet i myndighetens tillsyn (S2024/01643). I januari 2024 gav regeringen dessutom IVO i uppdrag att stärka och utveckla sitt arbete med att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet och förekomsten av oseriösa aktörer inom omsorgen, med fokus på ägar- och ledningsprövningen inom tillsynen och tillståndsprövningen (S2024/00041).

För de flesta verksamheter inom hälso- och sjukvård krävs inget tillstånd. Det innebär att inte heller en ägar- och ledningsprövning görs för dessa verksamheter. Den 11 september 2024 hemställde IVO till regeringen om åtgärder i syfte att stärka myndighetens befogenheter i arbete mot oseriösa och kriminella aktörer inom vården och omsorgen (S2024/01594). Ett av förslagen är att det bör införas tillståndsplikt inom fler delar av hälso- och sjukvården. Ärendet bereds i Regeringskansliet.

Stockholm den 19 mars 2025

Acko Ankarberg Johansson